

Grond wordt basis voor steun in 2006 : In 2006 nieuw beleid gebaseerd op oude situaties

INTRO: Meer dieren, meer slachtingen, meer maïs; na mei 2006 telt dat niet meer mee. Niet de productie telt, maar de bedrijfssituatie in 2000, 2001 en 2002. Dat leidt tot knelgevallen.

AUTEUR: Jacco Keuper

TEKST:

Vleesveehouders kennen het klappen van de zweep als het gaat om het aanvragen van steun. Zoogkoeienpremie, stierenpremie, maïs- en soms ook graanpremie; al jaren wordt geld bijgeschreven op de rekening als de benodigde papieren juist zijn ingevuld. Als dieren correct worden afgemeld komt daar nog een bedrag aan slachtpremie bij. Wat deze regels met elkaar gemeen hebben is dat hoe meer je levert of verbouwt, des te hoger het bedrag dat je als veehouder ontvangt. Dat gaat op de schop. Er komt een toeslag die niet aan de productie, maar aan de producent gekoppeld is.

Volgend jaar blijft alles nog bij het oude, maar vanaf 2006 gaan de verschillende steunbedragen op in een bedrijfstoelage. Of een vleesveehouder in de jaren erna nu meer, minder of helemaal geen dieren meer houdt, als hij de grond blijft gebruiken krijgt hij het gemiddelde bedrag uit de referentie jaren 2000, 2001 en 2002 op zijn bankrekening gestort.

Om de bedrijfstoelage te activeren moet een veehouder op het moment dat de toelagerechten worden toegekend (15 mei 2006) ook daadwerkelijk een bedrijf hebben en de aanvraagformulieren op tijd indienen. Om ook daadwerkelijk het volledige bedrag te innen moet een veehouder iets doen. Hij moet minimaal het aantal hectares voederareaal en akkerbouwgewassen met steun dat hij gemiddeld over de referentie jaren 2000-2002 in gebruik had, blijven beheren volgens 'goed landbouwkundig gebruik'. Dit komt neer op duurzaam beheer van de grond. LTO zegt ervoor gezorgd te hebben dat dit geen extra regels voor de ondernemer met zich mee brengt.

Leidend is daarbij het destijds opgegeven areaal bij de aanvraag oppervlakten of Landbouwtelling. Daarbij maakt het niet uit of de grond eigendom was of met een gebruiksverklaring op naam van de veehouder stond. Ook de vorm waarin het nu op naam van de veehouder staat doet er niet toe. Wel moet de grond minstens 10 maanden per jaar voor het eigen bedrijf gebruikt worden. De veehouder is vrij in de gewaskeuze; niet toegestaan zijn groente, fruit, aardappelen en meerjarige gewassen.

Toeslagerecht is premie per hectare

De ontvangen premie wordt in 2006 vertaald in toelagerechten (bedrijfstoelage per hectare). Daarbij wordt de gemiddelde premie uitgesmeerd over het opgegeven areaal (zie tabel 1). Eén toelagerecht is dan ook gekoppeld aan één hectare grond. De premie liep op in de referentie jaren 2000-2002. Bij de bepaling van het uit te keren bedrag wordt uitgegaan van de dierpremie in 2002. Dit bedrag wordt vermenigvuldigd met het gemiddeld aantal zoogkoeien en stieren waarvoor in de referentie jaren 2000-2002 premie is toegekend. Door dit bedrag te delen door het aantal hectares is de bijdrage van de dierpremies aan de toelagerechten bekend.

Dit wordt nog aangevuld met een deel van de slachtpremie. Het basisbedrag voor de slachtpremie (E80 per geslacht dier) is in ieder geval tot en met 2009 gekoppeld aan de productie, maar de aanvulling uit de nationale rundvleesvelop wordt in 2006 ook een onderdeel van de toelagerechten. Deze geldt alleen voor dieren ouder dan 15 maanden. Voor koeien is dit E34,28 per dier, terwijl een geslachte stier E62,66 bijdraagt. Op geslachte kalveren is geen aanvulling uitgekeerd. Ook de bijdrage uit de nationale envelop op de toelagerechten wordt weer gebaseerd op de referentie jaren 2000-2002. Het gemiddeld aantal geslachte koeien en stieren wordt vermenigvuldigd met het bijbehorende bedrag. Deze totaal som wordt weer gedeeld door het aantal hectares voor het bedrag per toelagerecht. De slachtpremieregelingen voor kalveren en die voor runderen kennen plafonds. Bij overschrijding volgt een korting op alle steunaanvragen. De

PVE verwachten dat dit voor de regeling voor kalveren gaat gebeuren. Over herverdeling van beide plafonds wordt nog gesproken. Voor maïspremie geldt ook het bedrag van 2002. Hier speelt echter mee dat in de referentie jaren meer maïspremie is aangevraagd dan het beschikbare budget toeliet, waardoor de uitbetaling navenant is gekort. Ruwweg is te stellen dat iedere hectare maïs in de basisjaren dan ook geen E420, maar E390 bijdraagt aan de opbouw van de toeslag. Naast de gewone toeslagrechten zijn er twee andere soorten toeslagrechten. Ten eerste zijn dat braaktoeslagrechten wanneer een veehouder in de referentieperiode verplicht grond heeft braakgelegd. Ten tweede komen er voor bedrijven waarbij de waarde van een toeslagrecht hoger wordt dan E5.000 per recht, speciale toeslagrechten. Binnen de vleesveehouderij zullen een aantal bedrijven hiervoor in aanmerking komen. Bijvoorbeeld grondloze bedrijven die voor 25 stieren premie hebben aangevraagd. Voor deze rechten geldt dat er nog wel dieren gehouden moeten worden om de premie uitgekeerd te krijgen. Dit is minimaal de helft van het aantal dieren in de referentie jaren. Een veehouder kan ook extra grond verwerven om zijn rechten te benutten.

Kortingen tellen door

Geen correcte melding van vervanging van zoogkoeien, fouten in I&R of het bedrijfsregister: sommige veehouders zijn in de basisjaren tegen kortingen aangelopen. In 2002 is een nieuw kortingenstelsel ingevoerd waarbij een fout bij zoogkoeienpremie ook gevolgen had voor de stieren- en de slachtpremie. De premie die op de betreffende dieren werd ingehouden werkt wel door in een lagere waarde van de toeslagrechten. Bij de extra kortingen is dat niet het geval.

Veehouders krijgen niet het complete premiebedrag uitgekeerd. Vanaf 2005 wordt een deel van de waarde afgeroomd ten gunste van plattelandontwikkelingsprojecten (de zogeheten modulatie). De eerste E5.000 die een bedrijf ontvangt zijn hiervan vrijgesteld. Over alles daarboven wordt gekort. Als meer steun wordt aangevraagd dan het budget groot is, volgen extra kortingen. Ook mag de overheid tot 3 procent inhouden om de nationale reserve te vullen. Die reserve is er onder meer om knelgevallen schadeloos te stellen.

Aangezien de oppervlakten, de dieraantallen en de verhouding voederareaal/akkerbouwareaal per bedrijf verschillen, zal iedere vleesveehouder een andere hectaretoeslag hebben. Onder de voorwaarde dat de eerste keer ten minste 80 procent van het areaal benut wordt, is verhandelen mogelijk. De toeslagrechten zijn zowel los als met de grond verhandelbaar.

Veel knelgevallen in vleesveesector

Bij de ont koppeling van de melkpremie wordt uitgegaan van de meest recente cijfers (leverantie in 2007). Voor de akkerbouw en de vleesveehouderij ligt de referentie waarop alles wordt gebaseerd op het moment van ont koppeling echter al weer jaren achter ons. Ondertussen hebben zich op bedrijven veranderingen voorgedaan. Dit zal met name bij die bedrijfstakken dan ook tot knelgevallen leiden.

Bovendien zijn in die tussentijd, door het grote aantal stoppers in de melkveehouderij, veel bedrijven gestart met vleesvee. Zij dreigen tussen de wal en het schip te vallen. Het is namelijk nog niet duidelijk hoe wordt omgegaan met groei van bedrijven. Wel komt er vrijwel zeker een regeling voor nieuwkomers en ondernemers die hebben geïnvesteerd in productie. De detailinvulling is niet precies bekend, maar waarschijnlijk geldt dit alleen voor bedrijven die hebben geïnvesteerd in productiecapaciteit of grond. De stal moet dan gebouwd zijn voor 15 mei 2004. De grond moet ook voor die datum zijn gekocht of op naam staan met een pachtcontract van minimaal 6 jaar.

Ontkoppeling toont ware aard

Deskundigen verwachten dat met name in de vleesveehouderij het beoogde effect van ont koppeling tot uiting komt. Bedrijven die erop ingericht zijn zetten hun bedrijf zo voort, maar er zijn er ook veel die hun vleesrunderen

de deur uit doen. Dit komt vooral door de hoogte van de premie ten opzichte van de winst uit de productie zelf. Uit berekeningen van adviesbureau ComponentAgro blijkt dat het voor sommige bedrijven op saldoniveau al het verschil tussen winst en verlies kan betekenen (zie tabel 2). Dan moeten daar nog de kosten voor arbeid en gebouwen af.

Begin 2005 blijkt voor elke individuele veehouder hoe de ontkoppeling voor hem uitvalt. Dan krijgt hij een overzicht van de bij Dienst Regelingen geregistreerde gegevens over de referentie jaren. Ook ontvangt hij formulieren waarop hij kan aangeven of na 2003 ingrijpende veranderingen op het bedrijf hebben plaatsgevonden.

Bijschrift figuren:

De invloed van premies op het rendement is groot. Er zit een groot verschil in saldo indien u wel of geen premie ontvangt.

De slachtpremie blijft gekoppeld. Bij kalveren bedraagt de nationale envelop E0.

De premies worden in 2006 losgekoppeld van de productie. Het steunbedrag wordt vertaald in toeslagrechten. Hiertoe wordt de totale premie gedeeld door het aantal hectares voederareaal. Afroming vindt plaats voor plattelandontwikkeling (modulatie).

TIP: Zet uw situatie op een rij

TEKST: Wacht niet op de overheid, maar ga na hoe de bedrijfstoelage voor u uitvalt. Actuele informatie vindt u op de site van LNV (www.minlnv.nl) de actuele dossiers de Europa de gemeenschappelijk landbouwbeleid de info voor ondernemers) en in het boek Toeslagrechten in de praktijk. Dat kost E17,90 en is te bestellen bij Uitgeverij Roodbont, tel. (0575) 54 56 88 of www.roodbont.nl.

TIP: Nieuwe basis maïspremie

TEKST: Wacht met realiseren van uw bouwplan tot de kaart bekend is waarop de premiewaardige percelen bouwland staan. Dit kan voorkomen dat u een perceel dat in de oude basisjaren (1987 tot 1992) bouwland was, maar vorig jaar als blijvend grasland te boek stond, scheurt voor maïsteelt. Nu het grondgebruik in 2003 leidend is, zou het betekenen dat u dan volgend voorjaar maïspremie mist.

TIP: Artikel in transportakte

TEKST: Houd bij overdracht van grond/bedrijf rekening met de toeslagrechten. Neem bij (ver)koop in de transportakte een artikel op waarin staat hoe met de toeslagrechten wordt omgegaan. Maak ook bij pachtcontracten afspraken over toeslagrechten. In 2005 is alles nog bij het oude, dus dit geldt met name bij contracten die langer dan 1 jaar lopen.